

Naloga	KRAJINSKA ZASNOVA KRASA
Faza	JAVNA RAZPRAVA
Naročnik	REPUBLIKA SLOVENIJA – MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR, Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana
Območje obravnave	Občina Miren Kostanjevica Kostanjevica na Krasu
Izdelovalec	PLAN – KA, Špela Recer s.p. Ribiška ul. 4 2000 Maribor
Odgovorni prostorski načrtovalec	Robert Gostinčar, univ.dipl.inž.kraj.arh. ZAPS PPN 0996
Sodelavci	Špela Recer, univ.dipl.inž.kraj.arh.
Št. projekta	KA1047
Kraj in datum:	Dom Krajanov Kostanjevica na Krasu, 12.07.2023

12.07.2023, od 17.00 do 19.30 Kostanjevica na Krasu, Dom Krajanov

JAVNA RAZPRAVA V OKVIRU IZDELAVE KRAJINSKE ZASNOVE KRASA

UDELEŽENCI

ime in priimek	organizacija	kontakt
Karin Zorn Čebokli	Radio Koper	karin.zorn@rtvslo.si
Danilo Antoni	Partnerstvo za suhozidno gradnjo	antoni.danilo.55@gmail.com
Sara Zupan	Univerza na Primorskem	sara.zupan@upr.si
Domen Stanič	DOPPS	domen.stanic@upr.si
Ariana Durnik	JZ Miren Kras	ariana@mirenkras.si
Branka Gasparič	Zavod za gozdove, OE Sežana	branka.gasparic@zgs.si
Tatjana Frančeškin	upokojenka	
Majda Trbižan	KS Kostanjevica na Krasu	majda.trbizan@gmail.com
Erik Spacal	KS Kostanjevica na Krasu	erik.spacal@gmail.com
Aleks Mrak	vaščan	aleksmrak03@gmail.com
Klavdij Bajc	ZRSVN OE Nova Gorica	klavdij.bajc@zrsvn.si
Tosja Vidmar	Locus	tosja.vidmar@locus.si
Katarina Kraševac	vaščanka	krasevac.katja@gmail.com
Sandi	vaščan	
Kazimir	vaščan	
Leopold Blažič		041281583
nečitljivo	Kostanjevica na Krasu	
nečitljivo	Kostanjevica na Krasu	
Jernej Jazbec	ZGS	jernej.jazbrc@zgs.si
Aleksandra Torbica	Društvo Primorskih arhitektov	at_studio@t-2.net
Darko Orizetič	upokojenec	040543050
Pavel Frančeškin	upokojenec	031821587
Katja Kosič	ZVKDS OE NG	katja.kosic@zvkd.si
Klemen Koselj	16 naravovarstvenih nvo	kmlemen@koselj.si
Erik Lasič	Občina Miren - Kostanjevica	
Mauricij Humar, župan	Občina Miren - Kostanjevica	
Lenča H. Šolar	MNVP	
Simona P. Cvar	MNVP	
Špela Recer	PLAN-KA	spela.recer@plan-ka.si
Robert Gostinčar	PLAN-KA	robert.gostincar @plan-ka.si
Živa Gostinčar	študentka Univerze v Ljubljani	ziva.gostincar@gmail.com

RAZPRAVA

Pozdrav župana, predstavnici Ministrstva za naravne vire in prostor, Lenča H. Šolar in Simona P. Cvar, poudarita pomen krajine Krasa na državni ravni in izpostavita interes za vključitev lokalne skupnosti v vseh korakih izdelave krajinske zasnove. Robert Gostinčar, projektant, poudari, da je lokalna skupnost tista, ki oblikuje kraško krajino, zato bodo na voljo različni načini komuniciranja z javnostjo (več razprav in delavnic po občinah, ankete in obveščanje preko spletne strani), in povabi k razpravi o zelenem stanju krajine.

Danilo Antoni iz Partnerstva za suhozidno gradnjo poudari pomen suhozidov kot pomembne prvine identitete kraške krajine. Razloži, na kakšen način so potekale delavnice s prebivalci v Sloveniji in Italiji, ukvarjale so se s pojmom zaščite in razvoja. Vprašanje, kako obnoviti gozd, ni pravo, vprašati bi se morali, kako razvijati kmetijstvo, oziroma infrastrukturo, da bo ohranjanje identitete še zmeraj glavni cilj.

Erik Lasič, Občina Miren - Kostanjevica: izpostavi problem zaraščanja kmetijskih zemljišč z gozdom, ki pomeni nevarnost za požar in zakriva prepoznavne elemente / potreben bi bil odmik gozda od naselji. Potrebna je podpora ekološki pridelavi / podpora pri ohranjanju kmetijske krajine. vodovarstveno območje, Spomni na vodni vir Klariči pri Brestovici, pripravljata se državna uredba, ki bo na drugačen način zasnovala varovanje vodnega vira in možnost za razvoj primernih dejavnosti na območju. Omeni tudi projekt Zeleno srce Krasa, sistem sprehajalnih in kolesarskih poti, ki bo povezoval občine, udeležene v požaru - turistični produkt, predstavljanje krajinskih značilnosti

Aleksandra Torbica iz Društva primorskih arhitektov opozori na pripombe, ki so bile podane na sanacijski načrt in posredovane Zavodu za gozdove. Želi, da bi se pri krajinski zasnovi upoštevale.

Odgovori Branka Gasparič iz Zavoda za gozdove, ki opozori na nekatere problematike vzdrževanja protipožarnih poti, prometnice se ožijo, ni izogibališč za gasilska vozila. Pove, da je potrebno zagotoviti upravljanje s požarnimi prometnicami v odnosu z drugimi rabami.

Klemen Koselj, ki predstavlja 16 nevladnih organizacij, opomni, da je območje obdelave skoraj v celoti pod varstvom Nature 2000 (2 območji). Opozori na izginjanje vrst zaradi opuščanja kmetijske rabe. Meni, da načrt sanacije ni vseboval smernic za vplive na habitate živali in rastlin, ki so zavarovanje. Izrazi, da je potrebno ustvariti krajino, odporno na požare, ki bo hkrati omogočala preživetje zavarovanih vrst in ohranjanje kulturne krajine. Zato se ne zdi smiselno sredstva namenjati za gozdne preseke, temveč za vzpodbudo kmetijski dejavnosti (za pašništvo in košnjo). Omeni tudi, da za sanacijski načrt ni bila izdelana celovita presoja vplivov na okolje

Branka Gasparič odgovori, da presoje vplivov na okolje za sanacijski načrt ni bilo potrebno izdelati.

Leopold Blažič, pove, da gre na Krasu za nekvaliteten gozd, ki ni industrijsko zanimiv. Izpostavi problem spremembe namembnosti gozdnih površin. Opomni tudi na pomen presek pod daljnovidni.

Branka Gasparič odgovori, da se vsakih 10 let snema stanje gozda. Razloži, da se kmetijske površine, ki se zaraščajo 20 let in imajo 75% pokritost z gozdom, spremenijo v gozdne površine. Gre za odgovornost lastnika. OPN posege na teh površinah omejuje na krčitev.

Leopold Blažič opozori na bonitetne točke, gozd na Krasu je izenačen z najbolj donosnimi gozdnimi površinami.

Župan odgovori, da je po požaru možno dobiti soglasje tudi za krčenje večjih površin gozda, da se bodo spremenile tudi bonitetne ocene. Pove, da je občina velik lastnik površin in izpostavi, da so se kot uspešna rešitev proti požarom izkazali oljčniki v okolici naselij. Na koncu opozori, da brez ustrezne subvencije države za vzdrževanje travinj ne bo šlo, ker so vložki preveliki.

Erik Spačal, predsednik krajevne skupnosti, želi, da bi bili cilji naloge jasno predstavljeni. Poudari tudi problematiko privatnih lastnikov gozdov.

Branka Gasparič odgovori, da se za sanacijo pridobivajo soglasja lastnikov in zastopnikov neznanih lastnikov. Razloži, da se protipožarne prometnice financirata država in EU, medtem ko gozdne cestne financirajo ministrstvo, občine in zavod.

Aleksandra Torbica izpostavi, da je kraška krajina vredna in da evropska sredstva so, smiselno bi jih bilo pridobiti. Predlaga, da bi v krajinski zasnovi predstavili različne scenarije razvoja Krasa, kot tudi, da se predvidi območja, kjer je pogozdovanje smiselno in kjer ne ter da bi se naredilo finančno ovrednotenje.

Pavel Frančeškin pove, da je v Selah že dvakrat bil požar, ki je prišel iz Italije. Opomni na vnetljivost površin v zaraščanju, kot tudi težavne rastiščne razmere na Krasu, predvsem pomanjkanje rodovitne prsti.

Ariana Durnik iz javnega zavoda Kras turizem pove, da je krajina pomembna za turizem. Izpostavi, da reja drobnice ni več interesantna, da so v porastu oljčniki in vinogradi. Opozori tudi na elemente identitete (kali, suhozidi). Sprašuje se, kakšna je dinamika del med sanacijskim načrtom in krajinsko zasnovo. Predstavi vzpostavitev poti Zeleno srce Krasa, v okviru EPK, ki naj bi pomalala revitalizirati to območje z informacijskimi vsebinami, da bodo obiskovalci seznanjeni s floro, favno, opozarjanjem na klimatske spremembe. Želela bi, da se pot vključi v krajinsko zasnovo.

Robert Gostinčar (Plan-ka) odgovori, da pot bo vključena v zasnovo.

Klavdij Bajc iz Zavoda za varstvo narave opomni, da se v tem času že delajo protipožarne preseke, kolovozi in izrazi, da bi bilo smiselno, da bi se že zdaj določile usmeritve za izvajanje, ki bodo skladne s krajinsko zasnovo.

Robert Gostinčar pove, da se bo to zgodilo z pomočjo Ministrstva za okolje.

Erik Spačal predlaga, da se protipožarne poseke skoncentrirajo na delih, ki niso pogoreli, da bi bili zaščiteni pred požarom.

Branka Gasparič razloži, da je pri zaraščanju požarišč problem veliki pajesen. Nadaljuje, da je Kras bil nekoč poraščen z gozdom, nakar je reja ovac in goveda ter izsekavanje gozdno površino zmanjšalo. Prvi poskusi pogozdovanja so bili s semeni avtohtonih listavcev, ki se niso prijeli. Zato se zasadi rdeči bor, ki ni avtohtona vrsta, bila pa je najbolj primerna vrsta na taki podlagi. Sedanji sanacijski načrt vključuje pogozdovanje z avtohtonimi listavci, črni bor je primešan v manjšem deležu.

Aleksandra Torbica opozori, da se nekatera sanacijska dela že izvajajo, da gre za močne poteze v prostoru in predlaga, da bi skušali čim prej definirati usmeritve za izvajanje posegov v prostor.

Danilo Antoni opozori, da je pri tem pogovoru prišla na dan ravno potreba po pogovoru. Razloži, da različne tipologije požarov zahtevajo različne tipologije gašenja. Opozori na odgovornost, da se nevarnost požarov upošteva.

DODATNE POBUDE OZ. USMERITVE OBČINE MIREN KOSTANJEVICA

- Problem razraščanja gozda v bližini naselij, ki povečuje požarno ogroženost območij poselitve. Obenem prostorska zakonodaja po obdobju 20 let zaraščanja posameznega zemljišča omogoča prekvalifikacijo kmetijske rabe v gozd. Reverzibilna sprememba je možna samo v velikosti 0,5ha oz. ob planskih spremembah.
- Projekt nasadov oljčnikov v bližini Cerja. Strokovne podlage so na območju občinskih zemljišč podale usmeritve za umestitev, krajinske smernice in stimulacije pri izvedbi novih oljčnih nasadov. Projekt je realiziran, a se nakazuje možnost nadaljevanje projekta.
- Sistem vodnega zajetja pri Brestovici in vodnega črpališča pri Selah na Krasu omogoča razmislek o uporabi solarnih panelov oz. solarne energije za prečrpavanje in uporabo tehnološke odpadne vode (čiščenje vodnih filtrov v dnevni količini 50 m³) za uporabo vodnega zbiralnika (lokev) kot možnosti vodnega vira za gašenje in napajanje. V okviru te pobude gre tudi za prevero omejitev na vodovarstvenih območjih oz. uredbe na državnem nivoju, ki se pripravlja.
- Projekt pot Zeleno srce na gospodarsko družbeni mreži združuje 5 kraških občin in tudi tri v sosednji Italiji in kot krožna pohodna pot omogoča razvoj rekreacijsko turistične infrastrukture s sinergijskimi učinki. Eden od teh učinkov in obenem tudi povodov je pobuda Lions združenja za zasaditveno vzdrževalna dela na odseku poti oz. grebena pri Cerju proti Trstelju, ki bi združil krajinske, naravovarstvene, učne in sanacijske vsebine.
- Umestitev nove interventne poti med naseljem Miren (Mirenski Grad) in obstoječo povezovano cesto pod grebenom Cerje v okvirni dolžini 1,6km. Nova povezovalna pot bi služila kot infrastruktura v primeru naravnih nesreč in obenem ponujala infrastrukturo za pohodnike in kolesarje.